

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2986/2019
28.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Властимир Филиповић, адвокат из ..., против туженог Првог приградског позоришта „Лазаревац“ из Лазареваца, чији је законски заступник Општински правобранилац Градске општине Лазаревац, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2584/18 од 22.05.2019. године, у седници одржаној 28.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ, пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2584/18 од 22.05.2019. године и пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 270/17 од 07.05.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу, П1 270/17 од 07.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог број .../... од 29.12.2016. године, као незаконито и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад код туженог и да га распореди на радно место које одговара стручној спреми, врсти стручне спреме, знању и способностима, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати накнаду заостале зараде, као и да му на ту зараду уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом плати на име трошкова парничног поступка износ од 70.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2584/18 од 22.05.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, којим је одлучено о тужбеном захтеву тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог као незаконито и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, у ставу другом и трећем изреке и у том делу жалба тужиоца се одбија као неоснована. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и одбачена тужба тужиоца у делу захтева да се обавезе тужени да тужиоца распореди на радно место које одговара стручној спреми, врсти стручне спреме, знању и способностима. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговор о раду на одређено време са непуним радним временом број .../... од 17.12.2012. године, у трајању од једне године и почетком рада од 25.12.2012. године, на пословима ... Дана 12.08.2013. године тужилац је закључио анекс уговора о раду број .../... којим је уговорен радни однос на одређено време у трајању од три године почев од 25.12.2012. године. Затим су тужилац и тужени дана 25.12.2013. године закључили нови уговор о раду број .../... од 25.12.2013. године, којим је тужилац засновао радни однос на одређено време код туженог на период од три године почев од 25.12.2013. године, као и анекс број ... уговора о раду број .../... од 24.08.2015. године, којим је уговорено да је тужилац радни однос засновао на период од три године почев од 25.12.2012. године. Решењем о престанку радног односа број .../... од 29.12.2016. године тужиоцу је отказан уговор о раду број .../... од 25.12.2013. године, због истека рока на који је заснован и утврђено да му радни однос престаје дана 24.12.2016. године.

С обзиром на утврђено нижестепени судови су оценили да је решење туженог о престанку радног односа од 29.12.2016. године законито, јер је донето због истека рока од три године на који је заснован радни однос уговором о раду број .../... од 25.12.2013. године. Такође, нижестепени судови су закључили да на законитост наведеног решења не утиче истицање тужиоца да је дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време с обзиром да тужилац постављеним тужбеним захтевом није тражио утврђење постојања радног односа.

Овакав закључак нижестепених судова се за сада не може прихватити као правилан, због чега су основани наводи у ревизији којима се указује да је приликом доношења побијане пресуде погрешно примењено материјално право, што је за последицу имало и непотпуно утврђено чињенично стање, због чега су одлуке нижестепених судова морале бити укинуте.

Наиме, одредбом члана 50. Закона о култури („Службени гласник РС“ број 72/2009), прописано је да лице које обавља уметничке, програмске и стручне послове у установи заснива радни однос уговором о раду на период до 3 године са могућношћу поновног закључења. Идентична одредба садржана је и у члану 8. Колективног уговора туженог.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05...32/13), прописано је да се радни однос заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла које траје одређено време и слично, за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или с прекидима не може трајати дуже од 24 месеца; ставом 4. прописано је да радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос.

У конкретном случају, нижестепени судови су одбили захтев тужиоца за поништај решења о престанку радног односа због истека рока на који је заснован, а да се претходно нису бавили питањем да ли је радни однос на одређено време постао радни однос на неодређено време, односно да ли је тужилац наставио да ради најмање пет радних дана по истеку рока на који је засновао радни однос на одређено време почев од 25.12.2012. године (имајући у виду последњи закључен Анекс ... од 24.08.2015. године), да ли је у континуитету обављао истоврсне и систематизоване послове код туженог.

У поновном поступку првостепени суд ће као претходно питање испитати постојање услова за прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, имајући у виду да од утврђења ове чињенице зависи и законитост решења о отказу уговора о раду чији поништај тужилац тражи у овом поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић